

Rola ubezpieczeń majątkowych w zarządzaniu ryzykiem małych i średnich przedsiębiorstw

Damian Gajda*

Streszczenie: *Cel* – Celem artykułu jest przedstawienie roli ubezpieczeń w małych i średnich przedsiębiorstwach w Polsce w zarządzaniu ryzykiem.

Metodologia badania – Na podstawie przeprowadzonej analizy literatury oraz wyników badań ankietowych przeprowadzonych na reprezentatywnej próbie małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce w latach 2010–2012, autor podjął próbę oceny znaczenia ubezpieczeń dla przedsiębiorców.

Wynik – Ze względu na trudności w zarządzaniu ryzykiem w mniejszych podmiotach gospodarczych, duże znaczenie mogą odgrywać ubezpieczenia majątkowe, jednak dotychczasowe stosowanie ubezpieczeń napotyka na szereg barier. W artykule przeanalizowano ocenę poszczególnych zagrożeń przez przedsiębiorców, korzystanie z ubezpieczeń majątkowych, kanały dystrybucji poszczególnych produktów ubezpieczeniowych oraz ocenę dotychczasowej współpracy z zakładami ubezpieczeń przez przedsiębiorców.

Oryginalność/wartość – Wszechstronna analiza roli ubezpieczeń i wskazanie głównych barier w rozwoju ubezpieczeń w małych i średnich przedsiębiorstwach w Polsce oraz wpływ na zarządzanie ryzykiem w przedsiębiorstwach sektora MSP.

Słowa kluczowe: małe i średnie przedsiębiorstwa, ubezpieczenia, zarządzanie ryzykiem

Wprowadzenie

Prowadzenie działalności gospodarczej nieodłącznie wiąże się z podejmowaniem ryzyka, które można zdefiniować jako narażenie na wystąpienie sytuacji niepożądanego i związanej z możliwością wystąpienia strat, szkody, a także niezrealizowania określonego celu lub nieosiągnięcia oczekiwanego efektu (Jajuga 2008: 13). W literaturze przedmiotu jednym z najczęściej występujących sposobów klasyfikacji ryzyka jest podział na zewnętrzne i wewnętrzne źródła ryzyka. Do zewnętrznych źródeł ryzyka zalicza się zagrożenia występujące w bliższym i dalszym otoczeniu przedsiębiorstwa, które mogą mieć negatywne skutki na funkcjonowanie przedsiębiorstwa. Zalicza się do nich głównie ryzyko ekonomiczne, prawne, naturalne (środowiskowe) i polityczne. Natomiast do źródeł wewnętrznych zaliczane są ryzyka związane z bezpośrednią działalnością przedsiębiorstwa i dotyczą szeregu aspektów związanych z finansami, stosowanych technologii, pracowników oraz zdarzeń losowych (Ronka-Chmielowiec 2002: 142).

* mgr Damian Gajda, Katedra Statystyki, Wydział Zarządzania, Uniwersytet Gdański, ul. Armii Krajowej 101, 81-824 Sopot, e-mail: dgajda@wzr.ug.edu.pl.

Podejmowanie ryzyka nie jest celem prowadzonej działalności gospodarczej, a jedynie służy realizacji zamierzonych celów ekonomicznych. Przedsiębiorstwa za pomocą procesu zarządzania ryzykiem dążą do realizacji swojej strategii działalności przy akceptowalnym poziomie ryzyka. Do głównych etapów procesu zarządzania ryzykiem zalicza się: identyfikację ryzyka, jego pomiar, wybór strategii zarządzania ryzykiem, monitorowanie i kontrolę ryzyka (Zawarska 2011: 66).

Do metod kontroli ryzyka zalicza się osłabienie siły oddziaływania czynników ryzyka poprzez zmniejszenie narażenia i podatności przedsiębiorstwa, przeniesienie ryzyka lub jego unikanie. Jednak unikanie nie oznacza optymalnego rozwiązania z punktu widzenia przedsiębiorstwa. W pewnych sytuacjach stoi ono w sprzeczności z przedsiębiorczością, która zawiera w sobie podejmowanie ryzyka. Natomiast przeniesienie finansowania ryzyka polega na kompensowaniu straty przez inny podmiot poprzez odpowiednio skonstruowane umowy z kontrahentami, korzystanie z outsourcingu, transakcji zabezpieczających oraz stosowaniu ubezpieczeń. Rola ubezpieczeń w zarządzaniu ryzykiem w przedsiębiorstwie polega na przeniesieniu ryzyka na ubezpieczyciela w zamian za zapłacenie odpowiedniej składki oraz uzyskaniu odszkodowania w przypadku zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego (*Ubezpieczenia w zarządzaniu ryzykiem...* 2010: 47).

1. Zarządzanie ryzykiem w firmach z sektora MSP

Zarządzanie ryzykiem często jest procesem trudnym i skomplikowanym, wymagającym odpowiednich nakładów finansowych oraz osobowych. Wdrożenie efektywnych działań, pozwalających na uzyskanie akceptowalnego poziomu ryzyka wiąże się z odpowiednimi zmianami organizacyjnymi, budową narzędzi do identyfikacji i monitorowania źródeł ryzyka, a także posiadaniem przez pracowników odpowiednich kompetencji w zakresie podejmowania decyzji biznesowych z uwzględnieniem ryzyka.

W dużych podmiotach gospodarczych proces zarządzania ryzykiem jest odpowiednio usytuowany w strukturze organizacyjnej przedsiębiorstwa, istnieją odpowiednie procedury oraz poszczególnym obszarom ryzyka dedykowani są poszczególni specjaliści, których zadaniem jest monitorowanie oraz skuteczne zarządzanie ryzykiem. Często do pomiaru ryzyka przeprowadzane są dedykowane analizy z wykorzystaniem drzew decyzyjnych, zaawansowanych narzędzi statystycznych lub analizy wrażliwości na poszczególne źródła ryzyka. Szczegółowe poznanie charakteru i zakresu potencjalnego ryzyka pozwala na wybór w odpowiednim czasie czynności zapobiegawczych bądź też minimalizujących jego wpływ i skutki. Przedsiębiorstwa te mają większe możliwości ograniczania wpływu oddziaływania ryzyka poprzez dywersyfikację oraz przeniesienie ryzyka, a ponadto koszty związane z zarządzaniem ryzykiem są łatwiejsze do poniesienia niż w przypadku mniejszych podmiotów gospodarczych.

W porównaniu do dużych organizacji gospodarczych, małe i średnie przedsiębiorstwa muszą w większym zakresie zmierzyć się z ograniczeniami organizacyjnymi, finansowymi oraz kadrowymi. W firmach z sektora MSP kwestie związane z zarządzaniem ryzykiem są

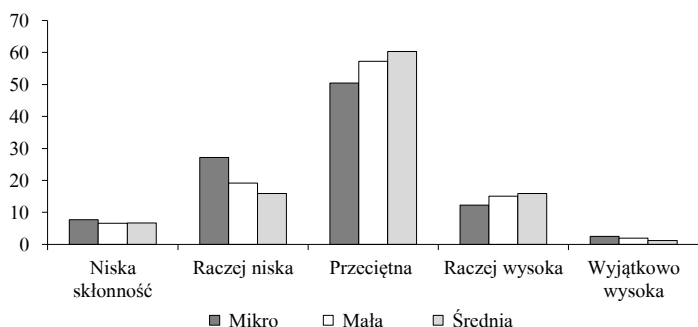
często w zakresie obowiązków osób zajmujących się innymi zagadnieniami w przedsiębiorstwie. Ponadto ze względu na ograniczone zasoby ludzkie, kadra kierownicza skupia się głównie na bieżącym funkcjonowaniu przedsiębiorstwa i często nie dysponuje odpowiednią wiedzą związaną z zarządzaniem ryzykiem. Brakuje również osób odpowiedzialnych za proces zarządzania ryzykiem, najczęściej nie istnieje odpowiednie rozdzielenie funkcji wykonawczych, autoryzacyjnych oraz kontrolnych. Problemem jest również brak tworzenia odpowiednich raportów i analiz, większość analiz finansowych jest wykonywanych na potrzeby organów skarbowych, a nie na potrzeby zarządzania ryzykiem. Ponadto w małych i średnich przedsiębiorstwach jest często mniejsza świadomość w zakresie konieczności zarządzania ryzykiem, a główne działania przedsiębiorców skupiają się na pozyskiwaniu klientów oraz dbanie o finanse przedsiębiorstwa (Spoz 2011: 790).

Natomiast skutki niewłaściwego zarządzania ryzykiem w małych i średnich przedsiębiorstwach mogą być bardziej dotkliwe niż w dużych podmiotach. Wystąpienie negatywnego zdarzenia może spowodować znaczne straty lub zakłócenia w bieżącej działalności, skutkujące utraceniem płynności i zachwianiem stabilności finansowej, a nawet upadłością przedsiębiorstwa. Ze względu na specyfikę małych i średnich przedsiębiorstw oraz wymienione problemy z właściwym zarządzaniem ryzykiem, bardzo ważną rolę w tych przedsiębiorstwach mogą stanowić ubezpieczenia. Odpowiednio dobrana oferta ubezpieczeniowa umożliwia przeniesienie skutków negatywnych zdarzeń losowych i wyrównanie ewentualnych strat.

2. Ubezpieczenia w polskich MSP na podstawie wyników badań ankietowych

Specyfika małych i średnich przedsiębiorstw polega również na tym, iż najczęściej właściciel przedsiębiorstwa osobiście nim zarządza i stosunkowo rzadko dochodzi do powierzenia zarządzania przedsiębiorstwem profesjonalnemu menedżerowi. Z tego względu wpływ na rozwój przedsiębiorstwa ma skłonność do ryzyka przedsiębiorcy. Na podstawie wyników badań ankietowych przeprowadzonych wśród małych i średnich przedsiębiorstw, większość przedsiębiorców w Polsce według własnej subiektywnej oceny ma umiarkowaną skłonność do ryzyka, zarówno w sprawach biznesowych, jak i finansowych¹. Jedyne co szósty przedsiębiorca w Polsce deklaruje ponadprzeciętną skłonność do ryzyka, z drugiej jednak strony niemal co trzeci przedsiębiorca uważa, że jego skłonność do ryzyka jest poniżej przeciętnej i stara się unikać ryzyka. Nieco wyższą skłonność do ryzyka zaobserwowano wśród przedsiębiorców, którzy prowadzili średnie przedsiębiorstwa zatrudniające od 50 do 249 pracowników. Natomiast największą awersję do ryzyka mieli mikroprzedsiębiorcy, jednak różnice w ocenach nie były znaczne, co można zaobserwować na rysunku 1.

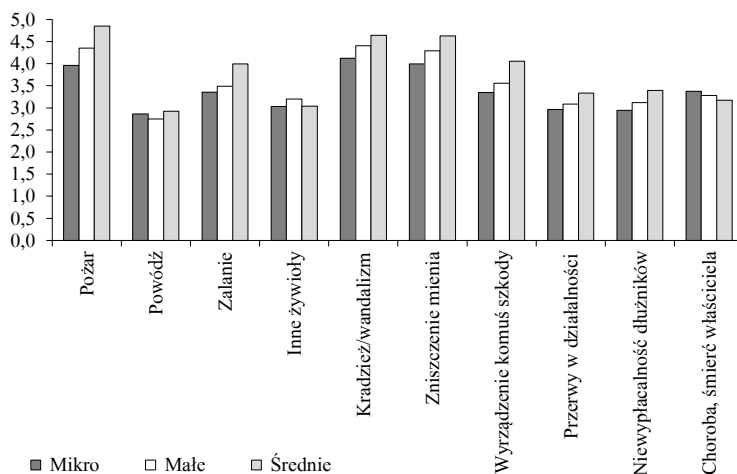
¹ Prezentowane wyniki pochodzą z badań reprezentatywnych „Finanse MSP”, przeprowadzanych corocznie przez firmę Qualifact Badania Rynkowe i Doradztwo sp. z o.o. w latach 2010–2012. Badania te obejmują szeroki zakres zagadnień związanych z finansami, inwestycjami i ubezpieczeniami w MSP. Oparte są każdorazowo na reprezentatywnej próbie ponad tysiąca MSP i prowadzone są metodą wywiadu bezpośredniego w siedzibie badanej firmy z wykorzystaniem kwestionariusza papierowego (PAPI).

Rysunek 1. Skłonność do ryzyka polskich przedsiębiorców w 2012 roku w zależności od wielkości przedsiębiorstwa (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania „Finanse MSP 2012” Qualifact Badania Rynkowe i Doradztwo sp. z o.o.

Na podstawie przeprowadzonych badań można stwierdzić, że przedsiębiorcy obawiają się w szczególności braku popytu na swoją ofertę, spadku przychodów, wzrostu konkurencji, a także skutków zdarzeń losowych. Natomiast można stwierdzić, że wśród zdarzeń losowych, których najbardziej obawiają się polscy mali i średni przedsiębiorcy największe zagrożenie stanowią kradzież i wandalizm, zniszczenie mienia oraz pożar. Poszczególne oceny zagrożeń w 2012 roku przedstawiono na rysunku 2 (w skali od 1 do 6, gdzie 1 oznacza nieistotne zagrożenie, a 6 oznacza najwyższy poziom zagrożenia).

Rysunek 2. Ocena poszczególnych zagrożeń przez przedsiębiorców w 2012 roku w zależności od wielkości przedsiębiorstwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania „Finanse MSP 2012” Qualifact Badania Rynkowe i Doradztwo sp. z o.o.

W przypadku przedstawionych zagrożeń dla działalności przedsiębiorstwa duże znaczenie dla odpowiedniego zabezpieczenia mają ubezpieczenia majątkowe. W ostatnich latach zaobserwowano zwiększenie popularności ubezpieczeń w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw, co przedstawia tabela 1.

Tabela 1

Udział przedsiębiorstw z sektora MSP korzystających z ubezpieczeń majątkowych w Polsce w latach 2010–2012 (%)

Lata	Mikro	Małe	Średnie
2010	64,5	87,3	92,7
2011	70,9	87,9	97,3
2012	72,1	87,7	97,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania „Finanse MSP” Qualifact Badania Rynkowe i Doradztwo sp. z o.o. z lat 2010–2012.

Największy wzrost zanotowano w przypadku mikroprzedsiębiorstw, jednak widoczna jest różnica w stosowaniu ubezpieczeń w zależności od wielkości przedsiębiorstwa. W przypadku średnich przedsiębiorstw można stwierdzić, że obecnie tylko nieliczne z nich nie korzystają z ubezpieczeń majątkowych.

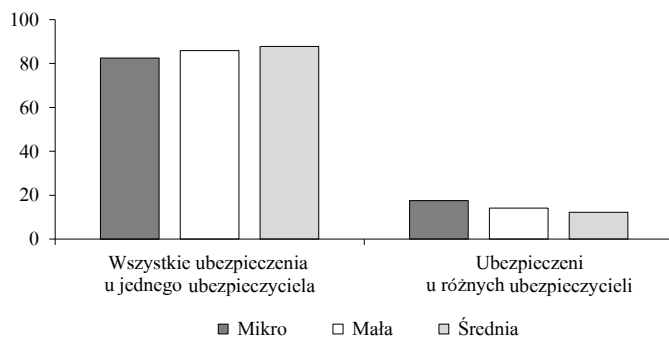
3. Rola ubezpieczeń w zarządzaniu ryzykiem w małych i średnich przedsiębiorstwach

Samo korzystanie z ubezpieczeń przez przedsiębiorstwo nie stanowi jednak informacji o roli ubezpieczeń w zarządzaniu ryzykiem w przedsiębiorstwie. Kluczowy jest tutaj właściwy dobór produktów ubezpieczeniowych w zależności od potrzeb przedsiębiorstwa. Na podstawie wyników badań można stwierdzić, że większość przedsiębiorstw korzysta z produktów ogólnych, które nie są dostosowane do specyfiki danego przedsiębiorstwa. Niemal dwie trzecie przedsiębiorców preferuje ogólne produkty ubezpieczeniowe, niesprofilowane do specyfiki przedsiębiorstwa. Pozostała część przedsiębiorców szuka raczej produktu sprofilowanego pod konkretne potrzeby przedsiębiorstwa lub produktu pełnego. Z ubezpieczeń typu „All Risks” korzystają w szczególności średni przedsiębiorcy.

Do głównych przyczyn korzystania ze standardowych produktów ubezpieczeniowych można zaliczyć niski poziom ochrony ubezpieczeniowej w polskich MSP, sposób zakupu ubezpieczeń oraz główne kryteria wyboru ubezpieczenia. W przypadku poziomu ochrony ubezpieczeniowej, polscy przedsiębiorcy rzadko decydują się na produkty ubezpieczeniowe związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Dominują ubezpieczenia komunikacyjne, majątku od żywiołów oraz obowiązkowe OC od prowadzonej działalności gospodarczej. W przypadku tych grup ubezpieczeń najczęściej nie ma potrzeby rozszerzenia zakresu ryzyk objętych ubezpieczeniem i standardowe produkty są w zupełności wystarczające.

Większe potrzeby dopasowania do profilu prowadzonej działalności wiążą się na ogół z ubezpieczeniami takimi, jak ubezpieczenia maszyn od awarii, ochrony prawnej, kredytu kupieckiego, dobrowolnych ubezpieczeń od odpowiedzialności cywilnej lub utraty zysku. Jednak znaczenie tych ubezpieczeń jest obecnie niewielkie i zdecydowana większość przedsiębiorstw z sektora MSP, a w szczególności najmniejszych podmiotów, z nich nie korzysta (Kawiński 2013: 54).

Ze względu na ograniczenia kadrowe, w polskich przedsiębiorstwach rzadko są zatrudnieni specjaliści z zakresu ubezpieczeń. Najczęściej wyboru ubezpieczeń dokonuje właściciel przedsiębiorstwa lub osoba zajmująca się finansami w przedsiębiorstwie. Większość przedsiębiorstw preferuje korzystanie z usług tylko jednego ubezpieczyciela, co przedstawiono na rysunku 3.

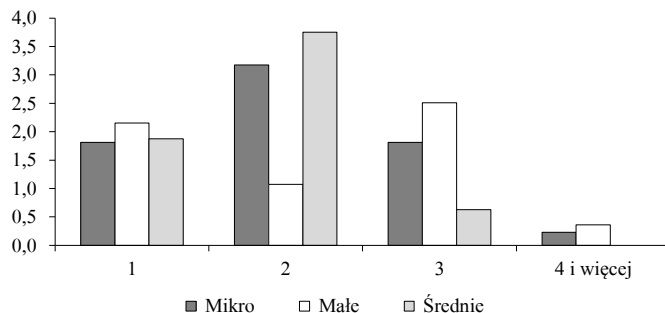

Rysunek 3. Preferencje przedsiębiorców w zakresie korzystania z oferty ubezpieczycieli w 2012 roku w zależności od wielkości przedsiębiorstwa (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania „Finanse MSP 2012” Qualifact Badania Rynkowe i Doradztwo sp. z o.o.

Oprócz wyboru produktów ubezpieczeniowych tylko u jednego ubezpieczyciela, zdecydowana większość przedsiębiorców (niemal 94%) nie analizuje ofert zakładów ubezpieczeń skierowanych do sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Pozostałe przedsiębiorstwa korzystające z ubezpieczeń analizują oferty nie więcej niż 3 ubezpieczycieli w ciągu roku, co przedstawiono na rysunku 4. Może to oznaczać, że znaczna część przedsiębiorców nie interesuje się ofertą pozostałych firm ubezpieczeniowych i często nawet nie jest świadoma możliwości, jakie oferuje rynek ubezpieczeniowy pod względem ochrony od poszczególnych ryzyk.

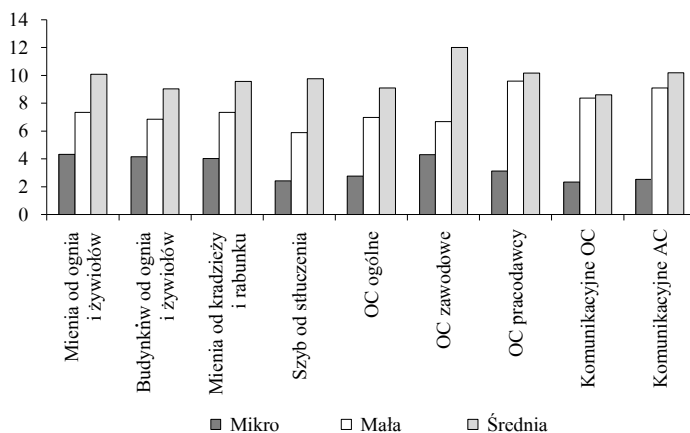
Kolejnym czynnikiem tak częstego korzystania ze standardowych produktów ubezpieczeniowych przez przedsiębiorców jest wybór kanału dystrybucji ubezpieczeń. Większość przedsiębiorstw korzysta z usług agenta ubezpieczeniowego lub dokonuje zakupu ubezpieczenia w placówce ubezpieczyciela. Może być to przyczyną zakupu ubezpieczenia, które nie jest optymalnym rozwiązaniem dla przedsiębiorstwa. Ważną rolę w rozwoju ubezpieczeń w sektorze MSP mogą odegrać brokerzy ubezpieczeniowi, których zadaniem jest identy-

Rysunek 4. Liczba ofert pozostałych zakładów ubezpieczeń analizowanych w ciągu ostatnich 12 miesięcy przez przedsiębiorców w 2012 roku (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania „Finanse MSP 2012” Qualifact Badania Rynkowe i Doradztwo sp. z o.o.

fikacja głównych ryzyk w firmie oraz ich klasyfikacja do ubezpieczenia, projektowanie programu ubezpieczeń adekwatnego do procesu zarządzania ryzykiem w przedsiębiorstwie oraz wybór optymalnego produktu ubezpieczeniowego dla swojego klienta (Kwiecień 2010: 216). Jednak, jak można zauważyć na rysunku 5, udział brokerów w sprzedaży poszczególnych produktów ubezpieczeniowych dla MSP jest stosunkowo niewielki.

Rysunek 5. Korzystanie z usług brokera ubezpieczeniowego przez polskie MSP w 2012 roku według wielkości przedsiębiorstwa w wybranych produktach ubezpieczeniowych (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania „Finanse MSP 2012” Qualifact Badania Rynkowe i Doradztwo sp. z o.o.

Na korzystanie z usług brokera częściej decydują się średnie przedsiębiorstwa i ten kanał dystrybucji częściej występuje w przypadku bardziej wyspecjalizowanych produktów ubezpieczeniowych. Jednak korzystanie z ubezpieczeń dedykowanych prowadzonej

działalności gospodarczej jest na bardzo niskim poziomie. Może to wynikać z niewiedzy przedsiębiorców, niskiej świadomości ubezpieczeniowej, braku zaufania do ubezpieczycieli lub zbyt wysokich cen polis (Mikulska 2009: 82). Należy zauważyć, że cena polis ma duże znaczenie przy wyborze ubezpieczeń, jednak na podstawie badań można stwierdzić, że nie jest ona głównym kryterium wyboru. W przypadku ceny, ważna jest polityka zakładu ubezpieczeń dotycząca zniżek przy kontynuacji ubezpieczenia oraz zakupu ubezpieczeń w pakietach. Na pakietowe ubezpieczenia decyduje się większość przedsiębiorców, a głównym argumentem ich zakupu jest niższa cena w porównaniu z zakupem ubezpieczeń oddzielnie. Do najważniejszych powodów ubezpieczyciela zalicza się dobra dotychczasowa współpraca z ubezpieczycielem, pewność wypłaty odszkodowania w przypadku wystąpienia szkody oraz szeroka ochrona ubezpieczeniowa. Szczególnie pierwszy element jest kluczowy w przypadku wyboru ubezpieczyciela przez przedsiębiorców. Zdecydowana większość przedsiębiorców korzystających z ubezpieczeń (niemal 80%) jest w pełni zadowolona z dotychczasowej współpracy z ubezpieczycielem. Z tego może wynikać niechęć do zmiany ubezpieczyciela w kolejnych latach, jedynie 1% przedsiębiorców deklaruje chęć zmiany głównego ubezpieczyciela w przedsiębiorstwie w ciągu najbliższego roku. Najczęściej jest to wynik źle przeprowadzonej likwidacji szkody przez ubezpieczyciela, aczkolwiek należy zauważyć, że wśród firm w których wystąpiła likwidacja szkody przez ubezpieczyciela, prawie 90% oceniła ją bardzo pozytywnie, w szczególności w zakresie kultury osobistej i kompetencji pracowników zakładów ubezpieczeń, stosowanych procedur oraz łatwości zgłoszenia szkody. Natomiast nieco gorzej w ocenie przedsiębiorców zakłady ubezpieczeń radzą sobie z szybkością likwidacji szkody oraz wysokością odszkodowania, jednak nawet w tych zagadnieniach oceny były pozytywne.

Uwagi końcowe

W ostatnich latach wraz z niestabilną sytuacją gospodarczą na świecie oraz w Polsce, coraz większe znaczenie odgrywa zarządzanie ryzykiem w przedsiębiorstwach, także tych z sektora MSP. Ze względu na ograniczenia finansowe, technologiczne oraz kadrowe, istotne znaczenie w zarządzaniu ryzykiem w mniejszych podmiotach gospodarczych mogą mieć ubezpieczenia. Przeprowadzona analiza korzystania przez polskie małe i średnie przedsiębiorstwa na podstawie badań ankietowych wykazała, że ubezpieczenia odgrywają ograniczoną rolę w zarządzaniu ryzykiem. Pomimo rosnącej popularności ubezpieczeń w ostatnich latach w sektorze MSP, większość przedsiębiorstw ogranicza się głównie do ubezpieczeń komunikacyjnych, majątku od żywności oraz obowiązkowych OC. Obecnie oferta zakładów działających w Polsce jest szeroka oraz możliwe jest indywidualne podejście do potrzeb przedsiębiorcy. Ponadto większość przedsiębiorstw ubezpiecza się wyłącznie w jednym zakładzie ubezpieczeń, nie dokonuje porównania ofert innych ubezpieczycieli, decyduje się często na standardowy zakres ubezpieczenia, a umowę podpisuje u agenta lub w placówce zakładu ubezpieczeń. Takie stosowanie ubezpieczeń może powodować

niewłaściwe podejście do ryzyka w małych i średnich przedsiębiorstwach, którego skutki mogą być bardziej dotkliwe niż w przypadku dużych podmiotów. Dlatego ważne jest zwiększenie popularności produktów ubezpieczeniowych typowych dla prowadzonej działalności gospodarczej, takich jak ubezpieczenia finansowe, od ryzyk budowlano-montażowych, maszyn i urządzeń, ochrony prawnej, a także dobrowolnych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej. Szczególną rolę mogą odegrać brokerzy ubezpieczeniowi, których fachowa wiedza oraz ocena istotnych zagrożeń w przedsiębiorstwie może znacznie pomóc we właściwym doborze ochrony ubezpieczeniowej i pozytywnie wpłynąć na właściwe zarządzanie ryzykiem w przedsiębiorstwie.

Literatura

- Jajuga K. (2008), *Zarządzanie ryzykiem*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Kawiński M. (2013), *Ubezpieczenia w rozwoju społeczno-gospodarczym Polski*, „Wiadomości Ubezpieczeniowe”, numer specjalny 2.
- Mikulska A. (2009), *Świadomość ubezpieczeniowa przedsiębiorców sektora MSP. Wyniki badania praktyk ubezpieczeniowych*, „Wiadomości Ubezpieczeniowe” nr 2, s. 81–101.
- Ronka-Chmielowiec W. (2002), *Rynek i ryzyko*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa.
- Spoz A. (2011), *Zarządzanie ryzykiem w małych i średnich przedsiębiorstwach*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, *Finanse, Rynki Finansowe i Ubezpieczenia*, nr 38, s. 785–793.
- Ubezpieczenia w zarządzaniu ryzykiem przedsiębiorstwa, tom 1: Podstawy* (2010), red. B. Hadyniak, J. Monkiewicz, Wydawnictwo Poltext, Warszawa.
- Zawarska J. (2012), *Identyfikacja i pomiar ryzyka w procesie zarządzania ryzykiem podmiotów gospodarczych*, „Zarządzanie i Finanse – Journal of Management and Finance”, nr 1/1, s. 65–75.

THE ROLE OF INSURANCE IN RISK MANAGEMENT IN SMALL AND MEDIUM – SIZED ENTERPRISES

Abstract: *Purpose* – The purpose of this article is to present the role of insurance in risk management in Polish SMEs.

Design/Methodology/approach – Based on the analysis of literature and the results of an annual survey carried out between 2010–2012 on a representative group of small and medium-sized enterprises, the author attempts to assess the importance of insurance in enterprises.

Findings – Despite the difficult economic situation in Poland in recent years, the percentage of companies using insurance is increasing. The article examines the threats of individual risks, the use of non-life insurance, distribution channels of insurance products and the evaluation of existing cooperation with insurance companies by entrepreneurs.

Originality/value – Comprehensive analysis of the role of insurance and identify the main barriers to the development of insurance in small and medium-sized enterprises in Poland and the impact on risk management in the SMEs.

Keywords: small and medium-sized enterprises, insurance, risk management

Cytowanie

- Gajda D. (2014), *Rola ubezpieczeń majątkowych w zarządzaniu ryzykiem małych i średnich przedsiębiorstw*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 804, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” nr 67, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin, s. 211–219; www.wneiz.pl/fifu.

